

Zdeněk Žalud, Česká šlechta na dvoře Jana Lucemburského

Filosofická fakulta University Karlovy v Praze, 2006

celkem 350 stran

Mgr. Zdeněk Žalud přistupoval ke zpracování své disertační práce, stejně jako k celému doktorskému studiu, velmi zodpovědně a s nespornou invencí. Zvolené téma je na první pohled lákavé a zdánlivě snadno aplikovatelné na již existující studie o dvorech panovníků pozdního středověku. Skutečnost je ale trochu jiná. Jan Lucemburský se donedávna netěšil v české historiografii obzvláštní pozornosti a jeho vláda v Čechách bývá posuzována víceméně negativně. Králův střet se špičkami české šlechty bývá velmi akcentován a často z něj vyvozována absence, či nepatrný podíl, českých pánů v panovníkově blízkosti. K obdobnému závěru dospěl nedávno i Peter Moraw. Mgr. Žalud se pokusil o hlubší, propracovanější sondu, která ukázala přítomnost české šlechty na Janově dvoře v poněkud jiném světle. Hned úvodem budiž řečeno, že dosažení zvoleného cíle předpokládalo pracné shromáždění drobných zpráv roztroušených po různých pramenech, dobrou znalost současné české a zvláště zahraniční literatury a také schopnost využít moderní historiografické metody a s jejich pomocí přistoupit i ke známým i méně známým pramenům.

Přehledně svá východiska i postupy autor vysvětlil v první části své disertační práce (s. 8-31). Dále ve výkladu postupoval chronologicky, což konvenuje s proměnami struktury dvora krále Jana i s podílem české šlechty na jeho činnosti. Janovu vládu dělí Mgr. Žalud na dvě fáze. První tvoří léta od nástupu mladého Lucemburka na český trůn až do roku 1333, kdy se do Čech vrací jeho nejstarší syn Karel (Kapitola II). V naznačených časových horizontech autor sleduje postupné formování Janova dvora, a to jak ve službách jeho zemské politiky, tak ve službách Lucemburkových rozsáhlých aktivit v evropském dění let 1318-1333.

Druhý úsek jeho vlády krále Jana (1333-1346) autor popisuje ve III. kapitole své práce. Věnuje pozornost vzniku a rozvíjení samostatného dvora královny Karla, do jehož blízkosti se na počátku 40. let 14. století v podstatě česká šlechta přesunula.

Ve čtvrté kapitole Mgr. Žalud velmi zdařile rozebral otázky související s podobou a fungováním Janova dvora, rezidenčních sídel, dvorských ceremonií, slavností atd. V řadě případů dospěl k neotřelým a netradičním závěrům, což platí např. o hodnocení Janova vztahu k Praze a jejímu fungování jako královské rezidence.

Všechny přílohy v podstatě doplňují text a pomáhají čtenáři ve snazší orientaci. Tvoří nedílnou součást dobře strukturované práce.

Zároveň je nezbytné vyzvednout vysokou jazykovou kulturu celé studie. Text je čtivý, přehledný, aniž by autor slevil cokoli z odbornosti a přesnosti.

Předkládanou práci považuji za velmi zdařilou a věřím, že autor své znalosti, přehled a sečtělou práci prokáže i při její obhajobě.

Praha 27. prosince 2006

Prof. PhDr. Lenka Bobková, CSc.